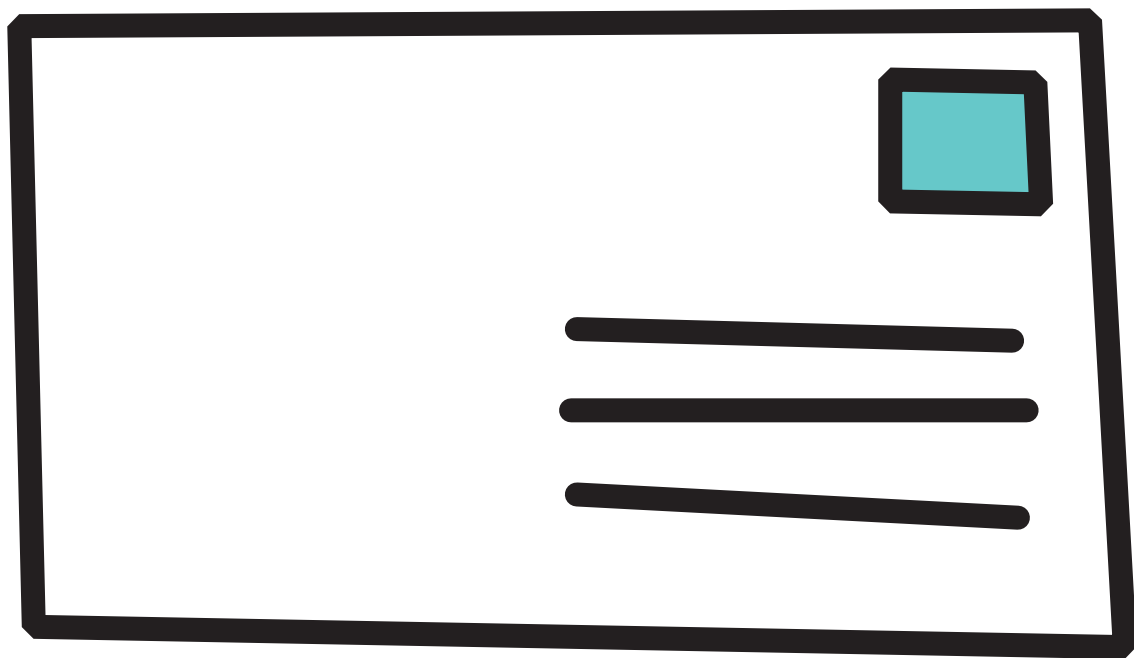

BLOK

SARA WÅGLIN + MOA BJÖRNSSON

MALMÖ + MILANO + MUMBAI 2008

KAOSPILOTERNA TEAM 1 ÖRESUND

#

PRE POST

Under 3 månader har Sara Wåglin och Moa Björnson varit på utpost. En utpost som både varit en inpost och en bortpost och en lokalpost. Under denna tid, som också varit en del av kaospilotutbildningens fjärde termin har vissa obligatoriska utbildningselement förekommit. Till exempel sändes epost om att skriva weblog och besvara frågor som någon formulerat. Någons frågor föll bort och förlorades i irrelevansens virrvarr. Istället formulerade vi våra funderingar för varandra och frågade oss: Ska vi skriva en blog? En bok? Ett block? Vi skriver en blok.

I denna blok finns frågor om själva frågandet. Och svar om svaranden och varanden. Och funderingar om fungeranden. Och lite till och inget mer än så.

Må väl valt är valt.

¿ ?

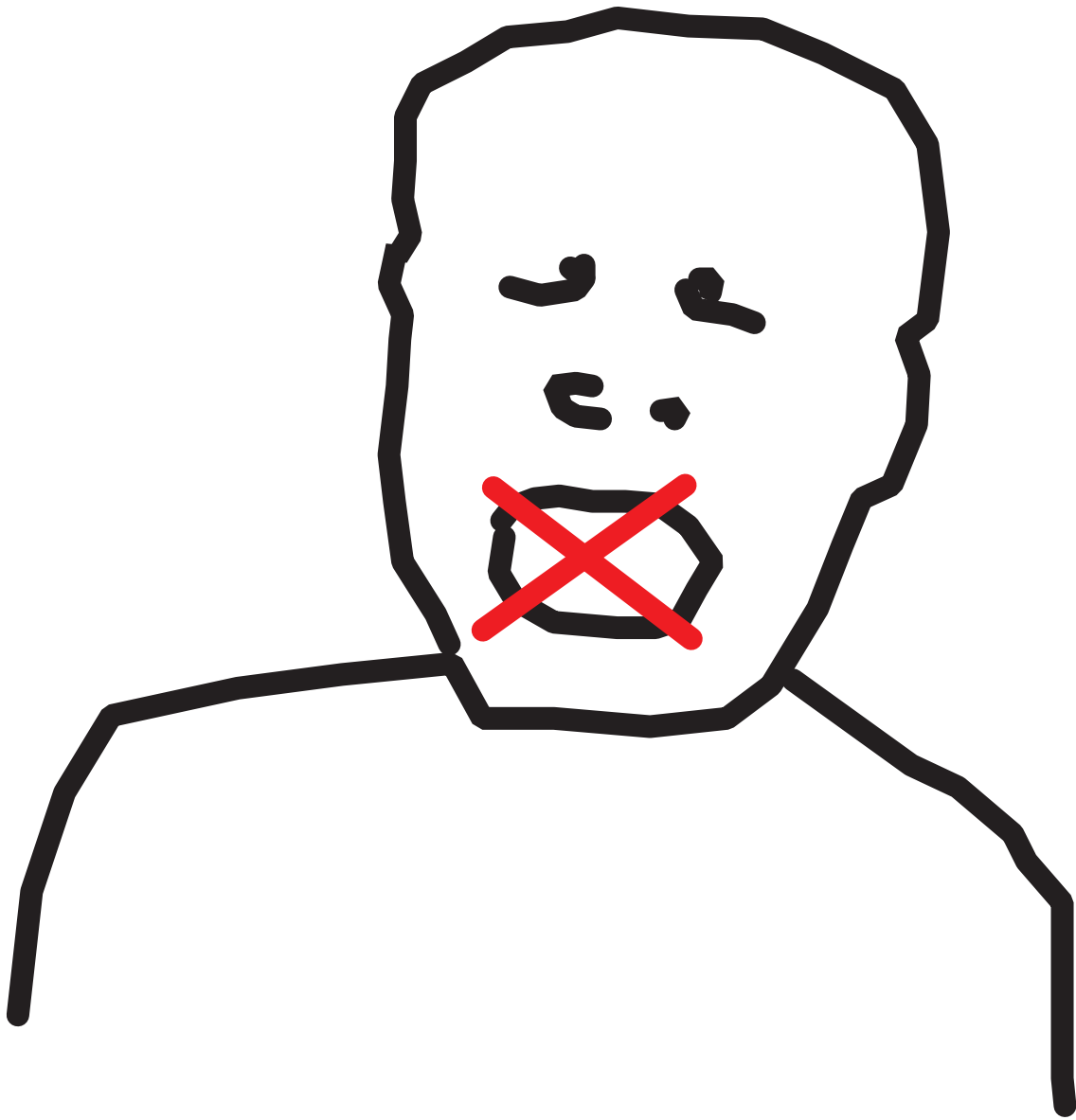
1

>SOM MAN FRÅGAR FÅR MAN SVAR< ELLER >OM MAN FRÅGAR FÅR MAN INGET SVAR<?

I världens fungerande finns en förkärlek för frågor. Stora eller små. Om livets mening. Om vad klockan är. Vi frågar oss själva och vi frågar andra. Vi frågar andra om varför de frågar. Vi frågar oss själva om vad vi frågar oss. Vad är det egentligen frågan om?

Som man frågar får man svar, sägs det. Det kanske stämmer ypperligt med hur verkligheten varit. Den strikta läraren som endast önskar sitt korrekta svar. Pastorn som frågar Gud om råd och svarar omedvetet själv. Den pålagda partnern som undrar om den ser tjock ut får också det svar som önskas. Som man frågar får man svar. Detta uttalande kan säkert stämma och har säkert stämt i många tider.

Men numera ser vi en tendens vad gäller frågandet och svarandet. Om man frågar får man inget svar. Vi ifrågasätter frågandet och varför svara på något när annan undrar sig? Vi vill fråga oss själva och svara själv. I våra nu fungerande varanden vill vi bara vara för vår egen skull. Vi som i individ. Vi som i vilja. Vi som i villkor. Våra egna villkor som vi inte kompromissar med. Så tenderar det nu att vara. Frågor blir inte till svar på andras villkor. Andras frågor blir utan svar. Kanske är det så det fungerar framöver? Om man frågar oss får man i alla fall inget svar.

2

VILKET VÄRDE HAR DEN ÖKANDE OFFENTLIGHETEN?

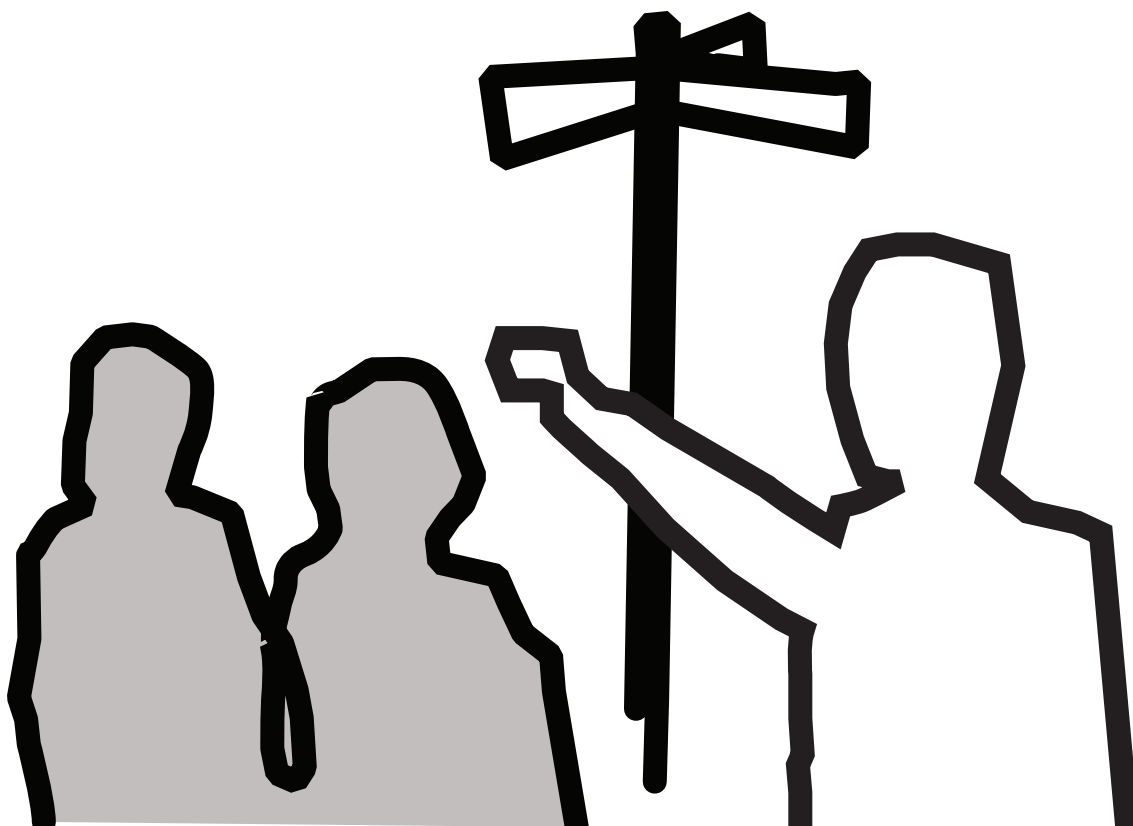
Att vara offentlig är det lättaste som finns. Betydligt lättare än att vara privat och ifred. Du väljer inte hur du syns och ses, vem som berör och tilltalar dig eller när det sker.

Allt det som synas skall poleras och friseras för att passa fint i offentlighetens starka ljus. Det mest personliga och kanske också viktigaste skrapas bort och sminkas över för att inte skina igenom när svetten tränger fram.

Och ett tu tre har den finfina frifria offentligheten för ökad mångfald blivit till ytterligare en trång onesize-norm med förväntningar på och begränsningar för vad som sägas skall. Dela med sig-hetsen stressar. Det är bråttom att dela med dig innan det blivit försent och någon annan hunnit säga sånt du kanske tänkte på.

Det vi säger till oss själva eller bara någon fåtalig ger inga mätbara åhörarsiffror, ingen feedbackstorm eller omedelbar reaktion. Det är det som stannar hemma och beror och verkligen berör.

Men med yttrandefrihet kommer oytttrandefrihet, vilken kan vara minst lika het.

#3

VILKEN FUNKTION HAR SANNINGEN?

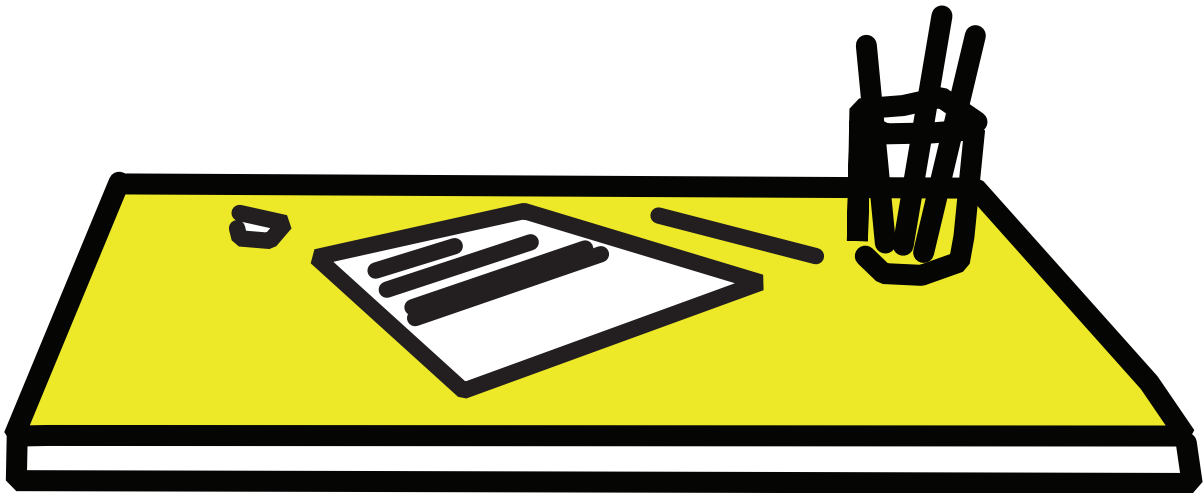
Ibland hörs folk använda uttryck som ”är det sant?!” eller ”nej, du ljuger!” Vad som är sant ses ofta som förmer än det rent påhittade. En sann historia anses vara lite finare än en ihopkokad, och människor är ivriga att ta reda på vad som kan sorteras in i vilket fack. Sanningen har med andra ord ett mycket gott rykte.

Men vad är egentligen sant när vi av erfarenhet vet att det finns lika många sätt att tolka omvärlden som det finns människor att betrakta den? Och vilken funktion har sanningen? Den är ett mått på sådant som bevisligen visat sig kunna hända. Men allt det andra? Det som skulle kunna hända? Vilken inverkan har vårt samhälles sanningsideal på kreativiteten?

Ett ljug, en skarvning, ett påhitt, en osanning, ett skoj, ett lur – vad kan de användas till? Till att roa, oroa, inspirera, irritera, förstöra, beröra?

När vi har frågat efter en vägbeskrivning i Malmö har folk oftast svarat med en beskrivning som visat sig stämma, eller genom att ärligt säga: jag vet inte. I de två andra städer MMM har besökt, Milano och Mumbai, är jag vet inte-alternativet mer sällsynt. I dessa städer blir svaret i de flesta fall en vägbeskrivning. Antingen en korrekt eller en påhittad. Inte alltid praktiskt men onekligen mer fantasifullt.

Vad som är sant om sanningen är att den är just sann. Oftast iallafall. Men bättre eller sämre än något annat? Vem sitter inne med sanningen i den frågan?

#4

VAD SKULLE DET STÅ OM DU SKREV ETT BREV TILL DIN MAMMA?

HEJ MAMMA

Jo, denna staden är full av liv och det är ju också jag. Men den är också full av död och missär. Och det är ju inte jag. Jag är mest full. Och kär.

Ha köpt en present till dig igår. Sprang på nåt som jag hoppas att du ska gilla. Som jag verkligen gillade.

Många bitar faller på plats här i India land. Som tex att jag är uppvuxen på chapati. Och pappas estetiska sinnelag får sig en förklaring. Kanske även hans sinne för röra är hämtad härifrån. Eller tvärtom. Och alla grytor och curry. På det hela taget är det mycket pappa här på nåt sätt. Jag ser ensamma pojkliknande män med ljusa frisyreer och smala brunande kroppar som sitter med anteckningsböcker och ler i sin egen värld. Kanske var det pappa för, ja hur många år sen blir det nu? 30 eller nästan 40.

Själva sitter vi på flotta ställen med AC och trådlöst internet. Här spelas Bob Dylan, the Doors och Cardigans. Man kan beställa latte och grekisk sallad och iskaffe tillochmed. Indien är kanske inte var det var när far var här. Västvärlden är nära både fysiskt och mentalt. Men hursomhelst och andra hållet runt, jag är nöjd och glad och både kaffet och curryn smakar bra. Det bästa av våra världar kanske, eller det sämsta på samma gång? Marknader fyllda med hets och stöldgods. Pengar som byter händer och händer utan pengar alls. Sen några utan både händer och pengar. Och några utan allt. Så är det men ingen panikar över det. Nästa liv blir bättre och blir det inte det är det inget att göra något åt. Så låt stå. Eller ligg ner. Och se vad som sker. Det är så det funkar här. Tänk vad man lär

Kram mamma lamma /le barn

Aa

#5

VAD FAN ÄR EN >MED ANDRA ORD-LISTA<?

MED ANDRA ORD-LISTA:

1 NUGGET AV EN TJÄNST

I framtiden kommer vi ha ett bytessamhälle. Istället för att betala varandra med pengar, där vi byter tjänster mot varor mot tid och tvärtom, allt i form av tjänstnuggets. Det finns allmänna riktlinjer för vad som räknas som en nugget. Nuggetutbytet behöver inte nödvändigtvis ske mellan två personer, utan kan ingå i ett större, mer komplext bytessystem.

VETHET

Framtidens lyx är att ha tiden att lära nya saker. Bredheten, allmänbildningen, ynnesten att lära nytt och kunna nåt.

SÄLLSKAPSLJUD

I sällskap av ljud. Medvetandegöra möjligheten att hänga med eller utan ljud.

MUTE BAR

Välja tystnad, skapa tystnad, stäng av, sätt på. Njut mute varhelst närhelst hur tyst som helst.

METIKPROFIL

Rättvisan är relativ. Det finns ingen allmängiltig moral och etik, den skapas av var och en själv för sig själv.

SKIFTESSAMHÄLLET

Dagkontor blir nattkontor. Nattklubb blir dagklubb. Goddag natt godnatt dag.

Bb

SKRÄDDARSÅLL

Trolla bort. Sålla bort. Informationsgallring för att undvika överflöd och övergöd. Skräddarsydd information som passar dig eller mig men aldrig båda.

OSKRÄDDARSYTT

Vad får vi när vi sållar bort sållet? Vi får grisen i säcken, generöst och generellt. Genrell är snäll.

KONSTIGATIONER

Fel sak på rätt plats. Fel plus fel blir rätt. Exempelvis engelskkurs på vodkafaska.

BIL GOOD

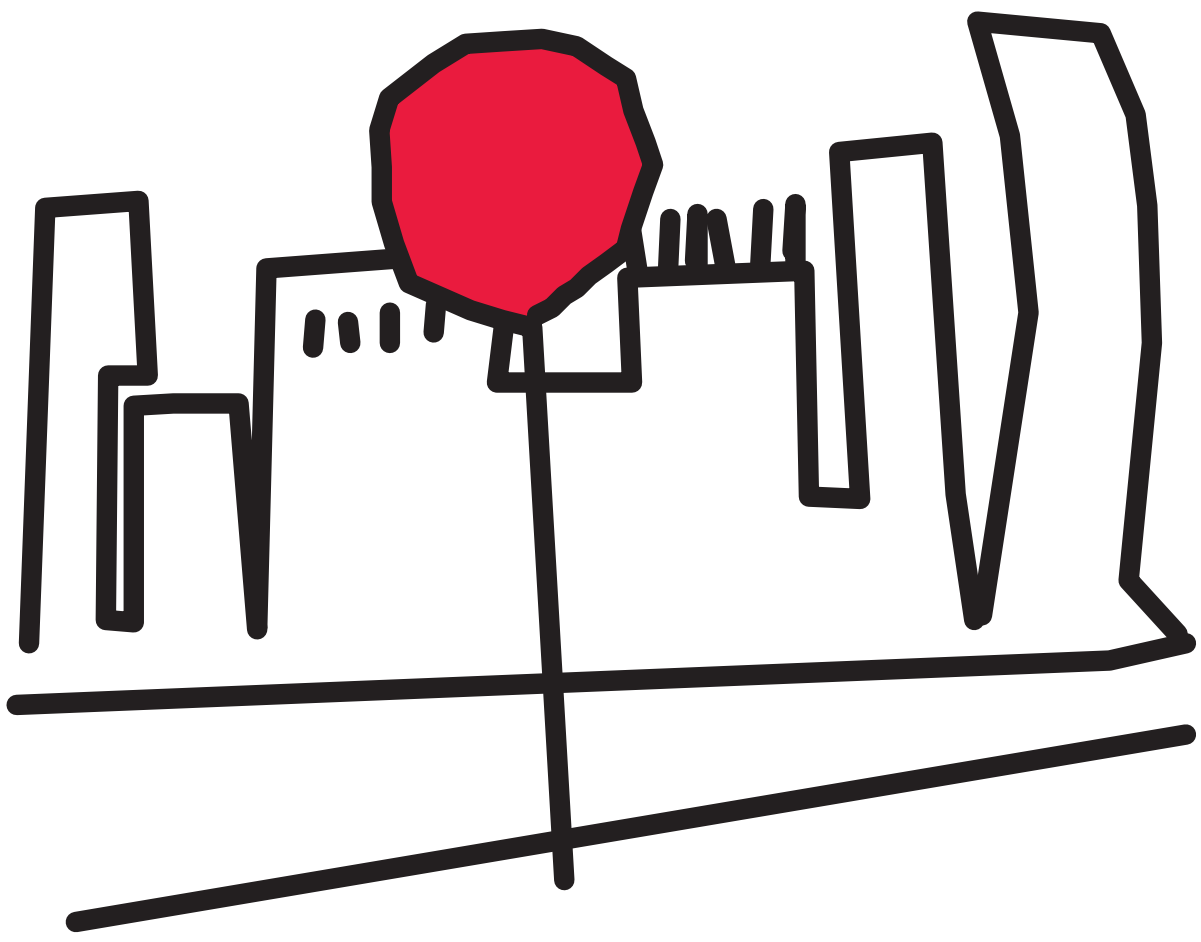
När bilismen inte är källan till något ont. Bil good-tur istället för feel good- film. Häng ut åk bort kom hem med vän. Umgänge på hjul är kul. Begränsad yta ger oanat djup. Koppla växla omväxla. Intressanta möten i bil blir en vara precis som en film på bio.

VÄLJAREN

Välj att välja bort. Ge bort valet att välja. Valet är inte fritt. Ditt val är mitt jobb. Endast ett tärningskast bort. Ring Väljaren: besluts- och åsiktstjänst för effektiviserad vardag.

TRENDENS

Trenddöd. Tendensfrekvens. Trendensen är het men långlivad. En trend med tyngd och viktighet. Viktigt på riktigt. Rätt hett.

6

VILKEN ROLL SPELAR EN STADS STORLEK FÖR NÄTVERKSSAMHÄLLET?

Stort och litet lagom hög

Malmö betyder sandhög. En sandhög är massa små sandkorn som man staplar. Tillslut blir det en hög stapel, vilket vi kallar en hög. I sandhögen är alla sandkorn lika viktiga och därför ser man inte kornen var för sig. Högen sägs vara större än summan av alla sandkorn. I sandhögarna vid Pildammsparken föddes Malmö. Det var på 1100-talet som de första små kornen till människor slog sig ner. Sen kom det fler.

Medeltiden är tiden som varken är mer eller mindre. Medeltiden i Malmö var emellertid fylld av framgång. Den berodde på sill och handel. Sill fanns precis som sandkorn i överflöd. Människorna blev också fler. 5000 folk var inte fy skam och större än Stockholm som både var fy och skam.

Sen sjönk högen lite grand. Krig och farsot. Sverige tog över. Folkets antal krympte lätt. Året var 1700 och botten nådd. 1000 folk var inte nog.

Men någon kom och byggde hamn. Och tiden gick och folk flyttade in. Och industri blev ett ord med innebörd. Och bördan blev arbete och arbete åt alla blev socialdemokrati. Och demokrati blev en självklarhet och sociala blev vi också. Och året blev 1900. Och folket blev 60 000. Och sen gick tiden lika fort som all tid alltid gör. Fram och tillbaka och upp och ner. Depression och regression. Inflytt. Utflytt. Stadsflykt. Landsflykt. In ut bort hem. Varvet blev verk och nätet slog ner. Nät och verk blev nätverk för fler. Året blev 2000 och folket var mer. 250 000 folk i flock

Här är vi nu: en kvarts miljon. Stort och smått och smått och gott. Vi blev fler och fler och nu är vi så många att vi grupperat oss i gäng. Gäng och nätverk och branscher och familjer och släkter och ätter och klaner och klasser och grupper och trupper och teams och communitys. Och kommunikationen däremellan sker inte sällan utan ofta. Vi pratar och snackar och tackar och bockar och skrockar och skränar och klubbar och jobbar och hobbyar och lobbar och allt går in i allt och alla går härs och tvärs och krocker blir till. Blir till samarbeten och projekt och företag och hubbar och gubbar och snubbar som jobbar ihop.

Lagom litet stort och smått. Kanske är Malmö just precis så stort och litet att lagom är gott? Lagom lätt att hitta rätt. Människor som känner, inte alla, men mångas sort. Man säger JA man säger HEJ. Ingen säger NEJ till jobb. Nätverket finns som trygghet i ryggen. En dunk, en klapp på axeln, ett tips. En kompis kompis är aldrig långt bort. Vi får ett samtal, ett mail, ett uppdrag vips. Nätet verkas, vävs och vidgas. Lösa trådar och breda band. En till höger och en vänsterhand. Nätverk på löpande band.

7

TID ÄR MILJÖVÄNLIGT. HUR FÅR VI MER TID?

Miljömärkt tid.

Det man vinner i tid förlorar man i energi. Fysikens lag som lärdes för lång tid sedan. Att trappa upp istället för att ta hissen. Att hissa seglet istället för att starta motorn. Att starta, att stanna. Det man förlorar i energi vinner man i tid. Och otid. Någon förlorar, någon vinner. Det är lagens lika med. Vinna. Förvinna. Svinn och vinst.

Tid är pengar och pengar är tid. Men tiden finns ju i överflöd. Efterfrågan hög. Utbudet lågt. Det är båg. Men ändå. Priset på tid är högt. Aktat. Eftertraktat.

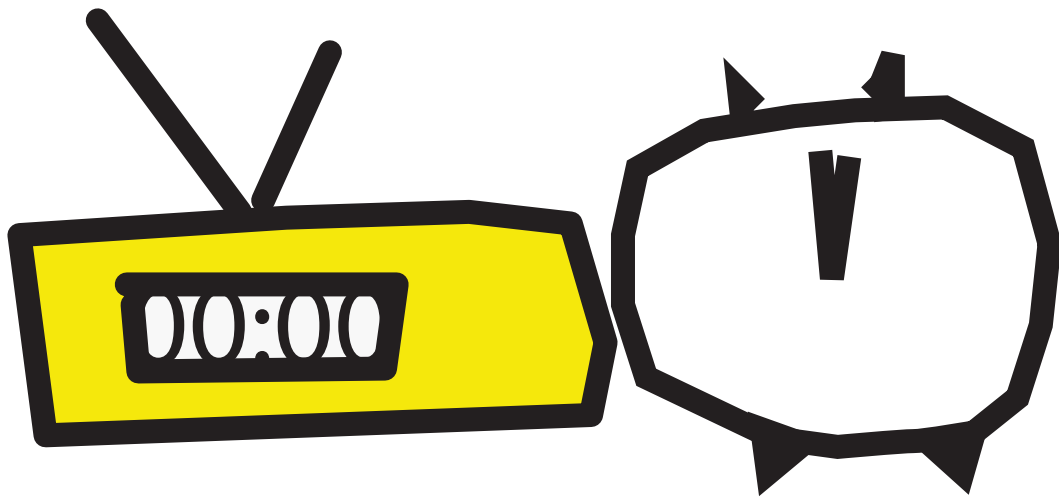
Vad gör vi då med tiden vår? Slösar, slänger, säljer ut. Kämpar mot, köper in och köper ut. Tid är handel, energin dess valuta.

Att man har tid är bra. Att det tar tid är inte bra. Energifull är bra. Energilös är inte lika bra. Energislösa är inte heller bra. Problemlösning av energislösning. Hur gör djur? Hur gör vi nu?

I virrvarret av miljömärken, gröna profiler, hållbarhetsytor, miljötopping, grönt strössel, äkta klimatångest, kamp i det lilla, frukost i det gröna – vad ska vi göra?

Processer är praktiskt och produkter blir till. Tiden är knapp och energin går åt.

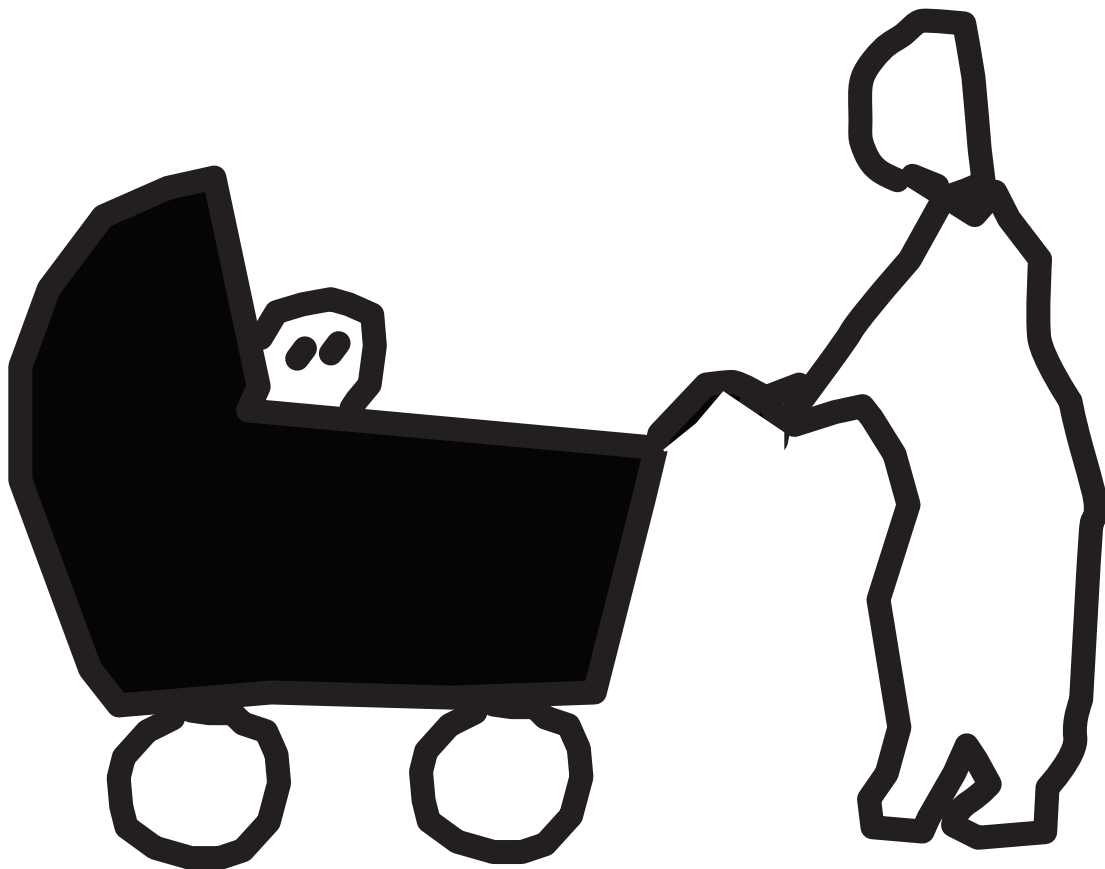
Men tiden i sig är miljövänlig nog. Det tyckte designduon Apocalypse. Tid är här för att stanna sa de, och nu tillverkas tvåå på ett långsamt löpande band. Fler borde tänka på hela kedjan och inte bara miljötoppa ytan. Tid är det enda i processen som faktiskt finns. I tid och otid finns

alltid tid. Den kan slösas och sparas och slängas hit och dit. Tiden är ren. Till skillnad från mycket av den energi som vi använder för att producera allt.

Att låta saker ta sin tid. Att låta tingen ha sin gång. Att miljömärka tiden är vad som komma skall.

I Malmö finns mer tid. Mycket mer än på andra platser. Och allt som tar tid ger tid. Det tar tid att inse att tiden växer på träd. Men det kommer. Att lägga tid istället för energi på saker kommer vara det rätta. Långsamt miljövänligt. Framåt marsch.

8

ÄR HÅLLBARHET EN NATURLIGHET FÖR DEN GENERATION SOM NU VÄXER UPP?

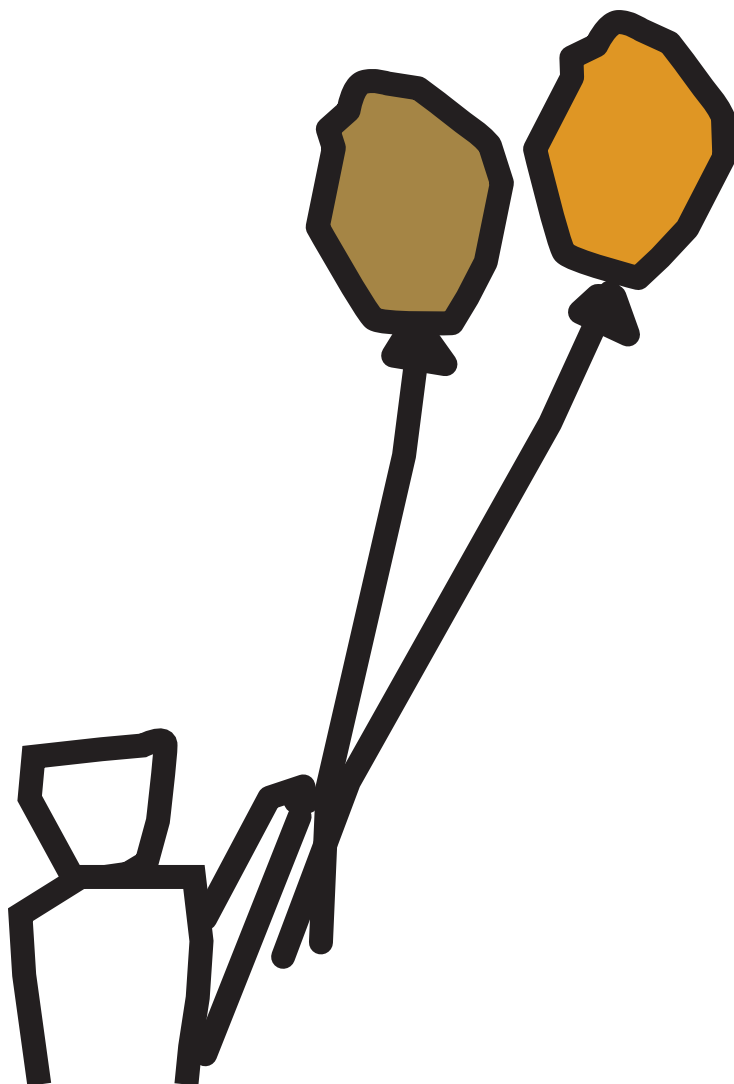
Hållbarhet kan inte köpas för pengar, det är så mycket större och enklare än så. Hållbart är självklart, inte valbart.

För dagens tjugonånting är det inte en fråga om hållbart eller ej. Det är inte ens en fråga. Det är en mening med punkt. Hållbart är original. Som mellanmjölk eller storlek medium. Lagom standard. Inbitet gjutet. Om inte ännu så påväg.

Den yngre generationen har fokuserat och växt upp på individnivå. De är generellt unika och skraddarsyr sina drömmar. Lever efter en individuellt skapad moral och etik. Det som är rätt och försvarbart för någon är inte detsamma som för nån. De har mål och visioner. För sig själva i första hand. För andra i andra hand. De vill och ska fram. De tror på att allas vilja blir allas bästa. Att push, pepp och proaktivitet är det som förändrar och gör vägen till hållbarhet rolig.

Generationen vill förändra genom lust och lockande. Visa på goda exempel. Eller bara själva skapa den värld av val som ger hållbarheten liv. Andra får låta sig inspireras bäst de vill. Skriva på näsan och trycka upp i ansiktet är typiskt oattraktivt. Belöning inte bestraffning. Pepp framför propaganda. Hylla istället för att skälla. Och så vidare.

Eget ansvar-generationen vill påverka utan att märkas. Låta idéer spridas utan att själva sprida. Dela med, men inte dela ut. Men framför allt vill de göra istället för att höras. Som en tyst manifestation med betoning på fest. Självklarhet med betoning på själv. Hållbarhet med betoning på het. Lust med betoning på lust.

9

HUR HÅLLBAR ÄR INDIVIDUALISMEN OCH VAD KAN VI DELA ITU, ITVÅ, IFLER?

Ett exemplar av allt. En till alla. Alla till en. Och bara en till.

Etta. Singel. Enkel.

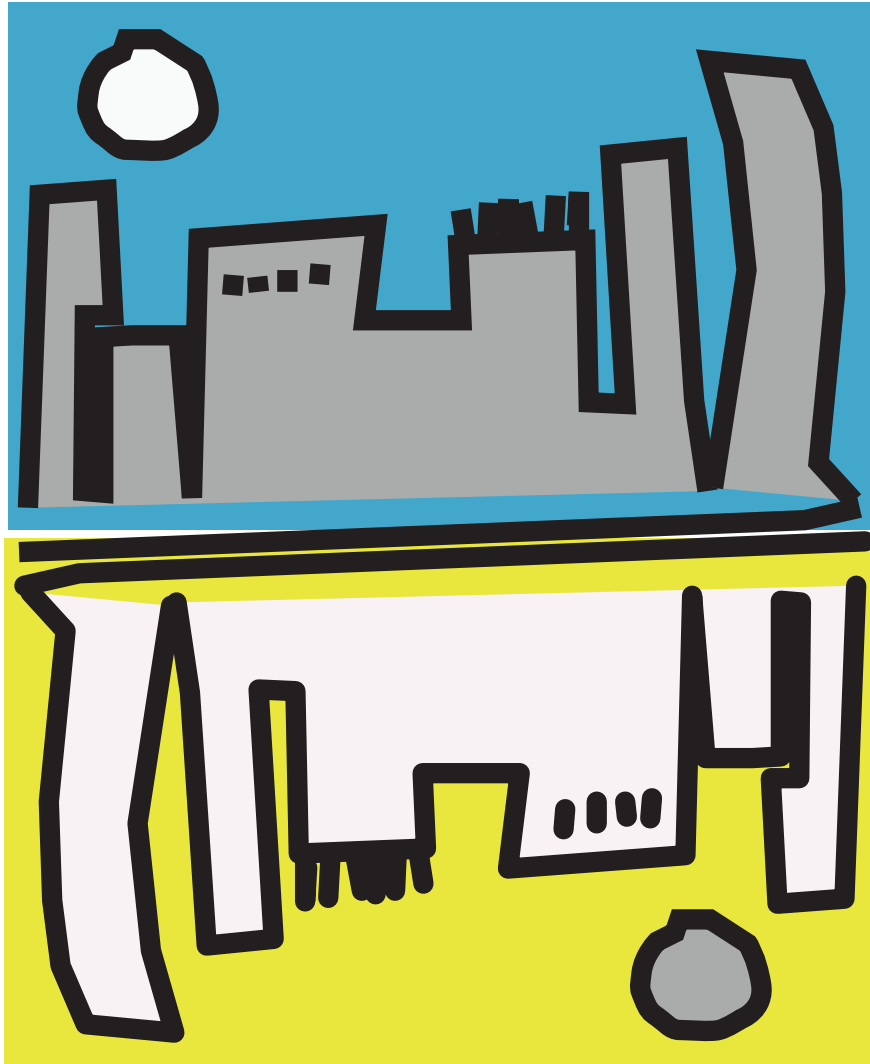
Ensam är stark. Ensam sliter. Ensam sliter på samhället.

Från det att vi är små frodas individualismen och gror, vi vill kunna välja det unika. Det skräddarsydda, det som skapats just för oss. Vi vill ha saker för oss själva och gärna det som ingen annan har. I sandlådan skriker vi om någon tar vår pryl.

När vi blir par är dualismen det enda rätta. Då kan vi tänka oss att dela, eller snarare dubbla. Dubbelsäng och dubbla lyor. Dubbla löner och mera saker. Delad uppsättning är dubbel uppsättning. Men kan vi vara fler än två? Dubbelt dubbla. Komplicerat duplicerat. Existerar det kollektiva kreativa? Kollo. Kollektiv. Co-housing. Vad kan vi tillsammans som ingen kan för sig?

Många är de som försökt få dualisterna eller individualisterna att dela och dubbelt dubbla. Ekonomiskt sett är naturligtvis kombinationshushåll, gemenskap och kollektiv en vinst.

På 30 talet gjorde Markelius det gemensamma boendet med mathissar, barnomhändertagning, tvättservice och gemensamma garage. Det gick sådär. Rabalder blev det och länge levde inte husets idé. På arkitektskolorna runt om ritas febrilt på liknande projekt. Co-houses, Kollektiva boenden och Bopooler. Det är precis som om tanken om det gemensamma delandet och dubblandet alltid finns med oss. Som en släng av flockandan, eller bara en flashback från sjuttioalets tänk. Som att detta skulle vara det ultimata egentligen. Ultimat är det säkert både ur ett energisparsynsätt och ekonomiskt perspektiv. Det är när det kommer till den sociala synvinkeln som idén bär eller brister. Kan vi leva mer ihop? Är delad materialism dubbel glädje?

10

ÄR DAG OCH NATT SOM NATT OCH DAG?

Natt är natt och dag är dag.

Dag och natt som natt och dag.

Goddag natt godnatt dag.

Natt är lika god som dag.

Lokaler som står tomma halva livet, människor som sover halva dygnet.

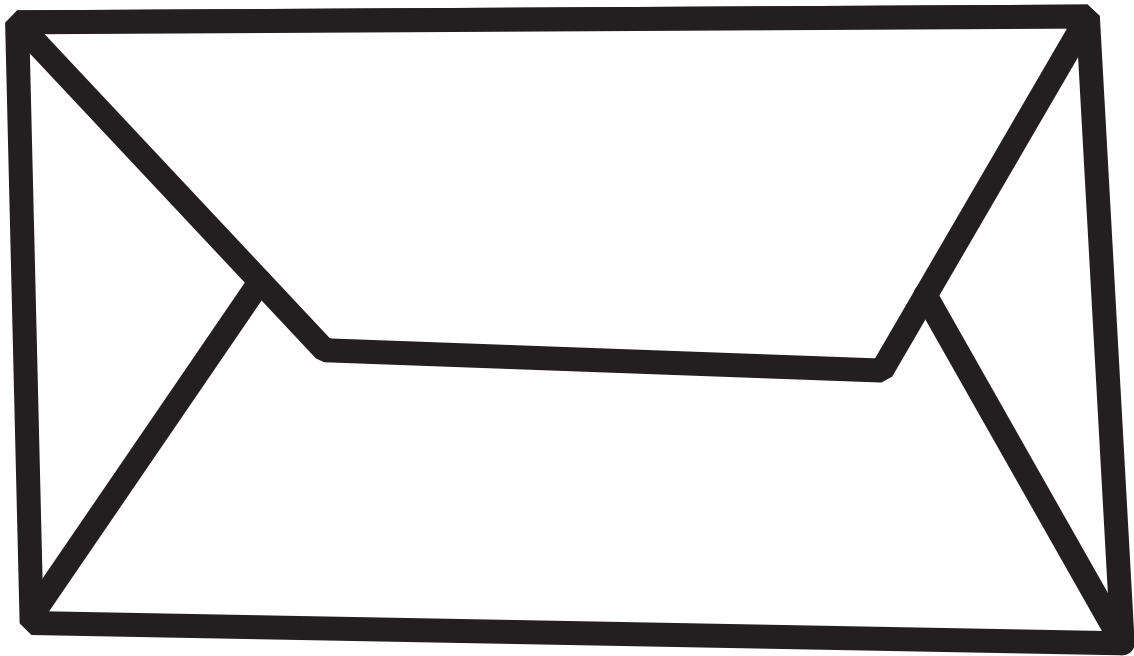
Dela mitt itu: hyra dygn och energi.

När du går hem och jag går in så går du ut och jag går upp.

Alla sätt är rätt och inte bara ett.

Dagsverke blir nattverke, nattklubb dagklubb.

Dagöppet och nattstängt, små och stora timmar, vacker som en natt. Och tvärtom.

#

POST POST

Under tre månader har Sara Wåglin och Moa Björnson varit på utpost. En utpost som lider mot sitt slut, liksom denna blok. En blok som inte var efterfrågad och därför ej heller förväntad eller på något vis efterlängtd. Relativ är relevansen och subjektiv är sanningshalten och vi hoppas ni fått svar på några av de frågor ni inte frågat oss. Kanske parar sig vår blok med någons blog och ser offentlighetens ljus, kanske ger vi den till mamma eller möjligtvis till nån helt annan.

Tack för oss och denna gång. På återseende i annan form.